

ע"י השראת השכינה מגיעים למרכבה

הרמב"ן בהקדמה לחומש שמות (יש חומשים שזה בסוף בראשית) בא ומסביר לנו שכל ספר שמות הוא בעצם מקשה אחת. וז"ל: "והנה הגלות איננו נשלם עד יום שובם אל מקומם ואל מעלת אבותם ישובו. וכשיצאו ממצרים אע"פ שיצאו מבית עבדים עדיין יחשבו גולים, כי היו בארץ לא להם נבוכים במדבר, וכשבאו אל הר סיני ועשו המשכן ושב הקדוש ברוך הוא והשרה שכינתו ביניהם אז שבו אל מעלת אבותם, שהיה סוד אלוך עלי אהליהם, והם הם המרכבה, ואז נחשבו גאולים. ולכן נשלם הספר הזה בהשלימו ענין המשכן ובהיות כבוד ה' מלא אותו תמיד".

זאת אומרת שיש לנו פה מקשה אחת, אנחנו מתחילים עם הגלות, בבא - בשלח אנחנו עוברים לגאולה הפיזית ועדיין אצל עם ישראל זה לא גאולה, אלא כעבד ישאף צל (כלשון ספר החינוך) קיבלנו את התורה, ורק כשהשרה הקב"ה את שכינתו אז שבו אל מעלת אבותם בסוד אלוך עלי אהליהם והם הם המרכבה.

והנה אנחנו יודעים שהקב"ה משרה את שכינתו בינינו, וזהו המשל הידוע בחז"ל (מד"ר שמות לג, א), משל למלך שהיתה לו בת יחידה בא אחד מן המלכים ונטלה ביקש לילך לו לארצו וליטול לאשתו, אמר לו בתי שנתתי לך יחידית היא, לפרוש ממנה איני יכול, לומר לך אל תטלה איני יכול, לפי שהיא אשתך. אלא זו טובה עשה לי שכל מקום שאתה הולך קיטון אחד עשה לי שאדור אצלכם שאיני יכול להניח את בתי. כך אמר הקדוש ברוך הוא לישראל, נתתי לכם את התורה, לפרוש הימנה איני יכול לומר לכם אל תטלוה איני יכול, אלא בכל מקום שאתם הולכים בית אחד עשו לי שאדור בתוכו שנאמר ועשו לי מקדש'.

והאלשיך מביא שדורשים ושכנתי בתוכם, בתוכו לא נאמר אלא בתוכם בתוכו של כל אחד ואחד, זאת אומרת שגם כאו"א יכול להכין את עצמו להשראת השכינה. וזה מש"כ ברמב"ן שע"י השראת השכינה זכו להגיע למעלת האבות הם הם המרכבה.

ואנחנו רוצים להבין, מה זה מרכבה? כולם אומרים זה קבלה... נכון, אבל מה זה?

יש סיפור מאד מפורסם על מרן הרה"י, (שמעתי מהרה"ג ר' יצחק לוינסטיין זצ"ל) שפעם אחת הגיע יהודי שויצרי מבוגר לרה"י, ואמר לו עכשיו נגמר הזמן של הקבלת קהל הרה"י התחיל ללמוד, תבא פעם אחרת. אמר להם אני לא צריך ממנו שום דבר, אני רוצה בסך הכל לראות אותו. באתי במיוחד משוויץ בשביל לראות אותו, נתנו לו, והוא היה יהודי יקָה בלי חכמות, הוא נכנס, ראה אותו, ויצא. הרה"י אפילו לא הבחין בכך... אח"כ שאלו אותו מה העניין לטרוח ולבא במיוחד משוויץ בשביל כך? והסביר: כשהרה"י היה צעיר - הוא למד בישיבה בשוויץ, ופעם אחת עברתי ליד הישיבה שהוא למד באמצע הלילה וראיתי שהאור דולק, ואצלנו הָיקים מאד מקפידים

על בל תשחית... ובעיקר כשזה כספי צדקה, וזה מאד כאב לי, אז לא התעצלתי, ועליתי להיכל הישיבה בשביל לכבות את האור, וראיתי שם בחור צעיר ונמוך שמתנדנד ולומד טוב, באתי אליו ושאלתי אותו איך קוראים לך? אמר לי אהרן. שאלתי אותו (שאלות ששואלים ילדים...) מה אתה רוצה להיות כשתגדל? אמר לי 'מרכבה לשכינה!' מה? נדתי לו בראשי, חשבתי שאינו מן הישוב... ואחרי הרבה שנים, התברר לי שאהרן הזה נהיה גדול הדור, אז רציתי פעם אחת לראות איך נראית מרכבה לשכינה, וכעת שבי"ה זכיתי לראות - אני חוזר הביתה...

אח"כ שאלו את הרה"י (מובא בספר 'מזקנים אתבונן' ח"ג) מה זה מרכבה לשכינה? (כמובן לא סיפרו לו את הסיפור...) אז הוא הביא ב"ח (באורח חיים סי' מ"ז) לגבי ברכות התורה שלא בירכו בתורה תחילה ולכן נחרב הבית, שתמה, למה הם קבלו כזה עונש גדול ורס? ונראה דכוונתו יתברך מעולם היתה שנהיה עוסקים בתורה כדי שתתעצם נשמתנו בעצמות ורוחניות וקדושת מקור מוצא התורה וכו', ואם היו עוסקים בתורה על הכוונה הזאת **היו המה מרכבה והיכל לשכינתו יתברך שהיתה השכינה ממש בקרבם**. כי היכל ה' המה ובקרבם ממש היתה השכינה קובעת דירתה, והארץ כולה היתה מאירה מכבודו. וכו'.

[ובמאמר המוסגר, סיפר לי מורנו הגר"ש שטיינמן, שהסטייפלער אמר על אביו - הרה"י, שהשכינה מדברת מתוך גרונו. הוא רצה להיות מרכבה לשכינה, וזכה שהשכינה דיברה מתוך גרונו!]

המשיכו ושאלו את הרה"י, מה מתכוונים למעשה? זה מילים גבוהות מאד שתתעצם נשמותינו בעצמות ורוחניות וקדושת מקור התורה, ואם היו עוסקים בכונה הזו, היו זוכים להיות המרכבה והיכל לשכינתו יתברך. אז הרה"י אמר שהראש יהיה מונח רק בתורה ויראת שמים.

ואנחנו רוצים להסביר איך זה נוגע אלינו: מה זה מרכבה (בעברית פשוטה)? אדם יכול להישאר בבית, אבל אם הוא נמצא בבית כל הזמן הוא נשאר באותו מקום, מרכבה זה מקום שבו אדם נמצא בתוכו ועם מרכבה מתקדמים ונוסעים כמו רכב נוסע... מרכבה לשכינה, כביכול, מי שלוקח את השכינה לפרסם כבוד שמים ולהרבות כבוד שמים בעולם - זה המרכבה. ואלו הם הצדיקים שהופכים להיות מרכבה לשכינה. זה העברית הפשוטה במילה מרכבה.

והנה מאיפה אדם יידע אם הוא מרכבה לשכינה או לא, אולי אני באמת מרכבה לשכינה, איך הצורה לבחון את העניין?

מביא הגר"ח קמיל את הזוהר הקדוש בפרשה. (שמות, קכח, ב) 'כל נדיב לבו', מאיפה נדע אם הקב"ה רוצה בו ושם מדורו בתוכו, כאשר רואים שהרצון של הבן אדם זה לרדוף ולהשתדל אחרי הקב"ה בלב ונפש ורצון, ודאי יודעים ששמה שורה השכינה. אדם שהוא משתוקק כל הזמן לקרבת אלוקים ולדברים רוחניים - עליו שורה השכינה.

השמחה בלימוד התורה משפיעה גם על הגוף

הגמרא במסכת פסחים (סח, ב) מספרת על מר בריה דרבינא שהיה יושב כל השנה בתענית חוץ מ-ג' ימים: חג השבועות, פורים, וערב יום הכיפורים. **פורים** - כי כתוב ימי משתה ושמחה, וכן **ערב יוה"כ** כי כתוב ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחודש, ודורשים כל האוכל ושותה בתשעה בו, מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי. **ועצרת** - הוא יום שניתנה בו תורה. על זה לא צריך פסוק. וכמו שכתב רש"י לפני זה (על דברי ר"א שהכל מודים שבעצרת נמי בעינן לכם) "שישמח בו במאכל ומשתה להראות שנח ומקובל יום זה לישראל שניתנה תורה בו".

וזה דבר מפליא, בגלל שזה יום שניתנה בו תורה אז צריך לאכול... השמחה של היהודי בתורה מתבטאת באכילה ושתייה!...

הראה לי הרב אנסבכר שליט"א, שכתוב ברמב"ן סוף פרשת משפטים על הפסוק ויחזו את האלוקים ויאכלו וישתו, "שעשו שמחה ויום טוב, כי כן חובה לשמוח בקבלת התורה, כאשר צוה בכתבם כל דברי התורה על האבנים 'זובחת שלמים ואכלת שם ושמחת לפני ה' אלוך'. וכתוב בשלמה (דהיי"ב א, יב), החכמה והמדע נתון לך וגוי מיד ויבא ירושלים ויעש משתה לכל עבדיו (מ"א ג, טו), ואמר רבי אלעזר מכאן שעושי משתה לגמרה של תורה (שהש"ר א, ט) ונאמר בדרך וכו' ואף כאן ביום חתונת התורה כן עשו. עכ"פ מבואר ברמב"ן שיש חיוב לשמוח בקבלת התורה ובגמרה של תורה, וזה מה שהיום נוהגים לעשות סיום מסכת.

והיה הגר"ש שבדרון מספר שבראדין לא היה מספיק מקום לישון והיו ישנים גם בבתים, וא' מהם ישן אצל ראש הישיבה הג"ר משה לדינסקי זצ"ל שהיה אדם גדול מאד, ובקי עצום בכל חלקי התורה. ואותו בחור קם באמצע הלילה להפנות ורץ אחריו ר' משה ואמר לו אל תשכח לקנות לי מחר בבוקר 'אפרישע בולקלע' - לחמניה טריה, והבחור נבהל מה קרה לרה"י שהיה מופקע מהעוה"ז וכעת זה מה שמענין אותו באמצע הלילה, וכשנכנס חזרה לישון נגש אליו שוב ובקשו שלא ישכח, הבחור היה סבור שכבר זקנה השתלטה עליו, ומי יודע איזה חילול ה' יכול לצאת מזה. ומיד בבוקר נגש לח"ח לספר לו ולטקס עצה מה לעשות, הח"ח נגש לגר"מ לדבר איתו והנה הוא מלא חכמה ורוח חיים כמימים ימימה, ואז הבליע ששמע שהוא מחפש לחמניה טריה, ולשם מה, וא"ל כשאני מסיים פעם ה'ארבע מאות' את מסכת יבמות לא מתאים שאיני יכבד אותה בלחמניה טריה?

ואנחנו רוצים להבין, אמנם נכון, יש חיוב לשמוח באכילה ושתייה בשביל להראות שזה באמת ימים שמקובלים עלינו, ורצויים עלינו, ואנחנו שמחים בהם. אבל יש בזה רובד יותר עמוק: בתרגום כתוב "והוה חדן בקרבניהון דאתקבלו ברעוא כאילו אכלין ושתין". הם שמחו בקרבנות שלהם שהתקבלו לרצון כאילו הם אכלו ושתו. ותמה הגאון ר' שמואל בירנבוים (ר"י מיר ארה"ב) הלזה ייקרא משל ונמשל! זה כמו שיבא בחור ויגיד, אה! כזה שיעור כללי טוב שמעתי היום מהראש ישיבה, זה היה הנאה כמו היחמין הטעים שהיה בשבת... איך הוא נראה לנו? שלא מן היישוב... מדובר פה על נדב ואביהוא אצילי בני ישראל! רוצים להגיד משל ונמשל, ולא מצאו דבר טוב יותר מהשמחה באכילה ושתייה! מה הפשט בזה?

אומר ר' שמואל בירנבוים, בא ונחקור: כשבן אדם לומד ונהנה מן

הלימוד, האם זה גם הנאה גשמית, או שבעצם הגוף לא נהנה, הגוף אוהב לאכול, ולשתות, רק שיש גם נפש, והנפש לא תמלא, אחז"ל משל לבת מלך, שאפילו אתה מביא לה כל מעדנים שבעולם היא אינה נהנית לפי שהיא בת מלך, וכשאדם לומד - אז הנפש נהנית, לרב חשקה בתורה.

אומר ר' שמואל, רואים הרבה פעמים בן אדם שמונח חזק בלימוד והוא בכלל שוכח שהוא צריך לאכול... הוי אומר שגם הגוף נהנה מהלימוד. אדם שבאמת מונח בלימוד זה לא רק הנאה של הנפש, אלא גם הגוף נהנה מזה. ויש לזה סימוכין, כמו שהיה הג"ר הלל זקס אומר לנו בישיבה - צמאה לך נפשי, כמה לך **בשרי**, ליבי **ובשרי** ירננו לקל חי. הקב"ה ברא מושג שגם הגוף מתעדן בכך, וכ"כ "לעשות רצונך אלקי חפצתי ותורתך בתוך מעיי" וכמו שהאריך בזה האור החיים (ויקרא יח, ב) פירוש, לרוב חשק עבודת הקודש עד שמרגיש בלומדו תורת ה' כאילו אוכל וממלא בני מעיו ממזון טבעי.

ומספרים, שפעם החפץ חיים פגש אשה זקנה שזכתה לראות את הגר"א מוילנא, ושאל אותה אם היא זוכרת משהו מהגאון? ואמרה לו, הייתי ילדה קטנה ואני לא זוכרת, אבל אני זוכרת שהוא היה מאוד מלא. והרי הגר"א אכל בקושי כמה כזיתים, ובקושי ישן, ממה הוא היה שמן? אלא בהכרח רוח איש תכלכל מעשהו, התורה גורמת הנאה גשמית, והגוף נראה אחרת. הג"ר לייב בקשט מביא (בפר' יתרו) סיפור שרבינו תם היה פעם בוורמייזא וראה גוי שיכור שהיה שמן, והוא תמה, איך הוא שמן, הרי הוא אף פעם לא אמר סברא טובה...

ראינו עוד בחז"ל שהתורה משפיעה גם על הגוף; בגמ' בירושלמי (שקלים פ"ג ה"ב) מביאה שרבי יונה פסק שיוצאין יד"ח ד' כוסות ביין מבושל ור' יונה לטעמיה (שהיה כואב ראשו מיין רגיל), ראתה אותו מטרוניתא (אשה אחת משרי ארמיים) שפניו מאירים אמרה לו, אחד משלשה דברים הללו יש בך, או ששתית יין, או מלוח בריבית (שאינו לו דאגת פרנסה) או מגדל חזירים, (שמרויח הרבה) אמר תיפח רוחא דההיא אתתא, ג' דברים הללו אסורין לנו, אלא שתלמודי מצוי בידי, ומצוי לו לחדש דברים בתורה, ולכך מאירין פניו דהכי כתיב "חכמת אדם תאיר פניו".

ובאותו ענין מצינו בבבלי (נדרים מט, ב) אמרה ההיא מטרוניתא לרבי יהודה 'מורה ורוי'! אתה תלמיד בעל הוראה ומשתכר. (מפני שהיו פניו צהובין כל שעה והיתה סבורה שנשתכר) אמר לה את אותו הדבר, אני שותה רק קידוש והבדלה, אלא 'חכמת אדם תאיר פניו'. התורה משפיעה גם על הגוף החמרי וכעין שמועה טובה תדשן עצם.

הגוף של יהודי זה גוף אחר

ידוע שהחתם סופר (בתשובות) מתפלל איך יהודים הולכים לרופא גוי, הגוי למד רפואה על גוף של גוי, אבל גוף של יהודי הוא משהו אחר!... כמו שרופא בהמות (וטרינר) לא מבין ברפואת בני אדם, כך רופא גוי, מה הוא מבין בגוף של יהודי?...

ונבאר את הדברים: כתוב בחז"ל שהקב"ה סובב על אומות העולם והם לא רצו לקבל את התורה, ורק עם ישראל קבלו. ומה הפשט בזה? היה אפשר לומר שאנחנו סמכנו על הקב"ה שהוא לא יכשיל אותנו ולא יתן לנו דבר שאנחנו לא יכולים לעמוד בו (כמו בשבת פח, ב). אבל אם כן - אז כל הנקודה פה היא באמונה, שאנחנו סמכנו על הקב"ה והאמנו בו והגויים לא האמינו בה'.

נקרא תורה, אבל לא להיות יותר מידי מגושם, ואז מרגישים באמת הנאה **גשמית** מסברא טובה או מקושיא טובה.

פעם הגייר נתן צבי פינקל זצ"ל (ר"י מיר) אמר שהוא מיצר על כך שאין לו את חוש הציור, כי אם היה לו כזה כישרון הוא היה מצייר את הציור הכי יפה בעולם שהציירים לא מציירים אותו... וכולם התפלאו איזה נוף הוא כבר ראה? ובכלל, ממתי הוא מתפעל מציורים... אז שאלו אותו מה הוא היה מצייר, הוא אמר - בחור ישיבה שיושב ולומד!...

והראיה לדבריו שכתוב והיו הכרובים פורשי כנפיים למעלה וכו' ופניהם איש אל אחיו, וכותב בבעל הטורים על המקום 'כמו שני חברים שנושאים ונותנים בדברי תורה'. אז זה הציור הכי יפה שהיה בבית קדשי הקדשים, המקום הכי קדוש, כמו שני חברים שלומדים - זהו הציור היפה ביותר!

ידיעת המסכת

הבית הלוי בפרשת השבוע מביא מדרש, אמר הקב"ה תורה שלי ומשפט שלי נטלתם קחו אותי עמהם. ובפשטות כוונת המדרש ליתרו, משפטים, ותרומה. קחו גם אותי - זה המשכן.

אומר הבית הלוי, ונתרגם את זה לשפה שלנו, הגר"ש בירנבוים שאל, כולם שמעו על פוסק הדור הגאון רבי משה פיינשטיין. מה הסוד שלו? הרי הוא כתב ספרים רבים באריכות נפלאה גם על התורה וגם בתשובות, עשות ספרים אין קץ, ומלבד זאת הוא היה הימשיב' של כל אמריקה, ולא היה לנו זמן פנוי, הוא היה הולך לכל השמחות שהזמינו אותו, (הוא אמר שאין לו בכך נפק"מ כיון שבין כך הוא יושב ולומד וחושב בלימוד כל הזמן, אז למה לא לשמח אנשים...) וכל יהודי שרצה ברכה עצה ותושיה - יכל לבא ולדבר איתו, והוא גם אכל מעט, וישן מעט, והתפלל הרבה, איך הוא הספיק??!

אומר הגייר שמואל בירנבוים, אין הכי נמי, זה לא דבר טבעי. אלא אדם שמצידו עושה את הינעשה' מוכן לעשות ועושה גם כשקשה - עוזרים לו משמים והוא עולה הרבה יותר למעלה.

וסיפר הגר"מ גיפטר זצ"ל, כשהלך הגרא"מ בלוך ליד את ישיבת טלז באמריקה הלך לקנות את הספר 'קצות החושן' ולא מצא, רק אצל מוכר ספרים אחד שמצא לו את זה במקום נדח בחנות ומלא אבק, לאחר שניקה והגיש לו את הספר אמר להגרא"מ בהתרגשות תשמור טוב על הספר, אני חושב שכעת עשינו מעשה היסטורי 'הקצות האחרון שנמכר על אדמת ארה"ב'.

כשיצאו מאד כאב להגרמ"ג על דיבורים מסוג זה, וא"ל הגראמ"ב הוא כ"כ צודק, עפ"י דרך הטבע כך זה באמת היה יהודים כאן (בארה"ב) שקועים בביזנס וזה לא מענין אותם, אבל דבר אחד הוא טועה, תורה זה לא דבר טבעי, וכשיתחילו הישיבות להיכנס לארה"ב לאט לאט זה יעשה מהפכה של ממש, ועוד אלפים רבים ימכרו, כי זה כוחה של תורה, וכמו שבאמת כך היה לבסוף.

ובספר 'בדרך עץ החיים' כתב שזקו אחד ת"ח מתושבי סלוצק אמר למרן הגראס"ז מלצר בבאו ליסד את ישיבתו שם, כי כך מקובלנו מהגר"ח מואלוז'ין זצ"ל שמדת ארון אינה מן המניין בשביל להודיע לכל באי עולם, שתורה וישיבה כל הבנין שלהם הוא עפ"י נס תמידי, ואין להם שייכות לטבע כלל.

כששאלו את הגוי אם הוא רוצה לקבל תורה - הוא אמר אני לא מסוגל! אם תגיד לערבי אל תרצח - זה כמו שתגיד לו לצום כל החיים, זה בטבע שלי! גוי רומני שיגידו לו לא לנגב - הוא אומר אני רוצה, אבל אני לא מסוגל! ככה נולדתי, מה אני יכול לעשות... אבל היהודי אומר לקב"ה, רבש"ע! אתה רוצה שאני יתנהג בצורה מסויימת אז תעשה שאני יוכל! אין לי רצונות פרטיים, אני רוצה לעשות את מה שאתה רוצה, ואני עוד לא יודע מה כתוב בתורה, אבל אם אני לא מסוגל אז תעשה שאני כן יהיה מסוגל! תשנה את הגוף שלי ואת הרצון שלי בשביל שזה יסתדר עם הרצונות שלך, תן לי גוף אחר! ומה קרה בסוף? נהיה גוף אחר. חז"ל אומרים שפרחה נשמתן והקב"ה החזיר להם נשמה בתחיית המתים מתוך ובתוך מתן תורה, גוף שמתאים לכל התרי"ג מצוות, זה כבר לא אותו גוף, כעת זה גוף חדש, ונשמה חדשה - זה משהו אחר. וכבר אחז"ל (שבת פו, ב) ישראל דדאיגי במצות חביל גופייהו, התורה והמצוות משנים לו את הגוף, וכשיהודי שמח - הגוף נראה אחרת.

סיפר לי הגייר עובדיה ברוידא שליט"א (בנו של הגייר צבי, וראש ישיבה בנתניה ובכפ"ח) שכשאביו הגייר צבי הירש היה בחור בחברון הוא ניגש פעם לאבא שלו ושאל אותו: אבא, תסתכל עלי, אני נראה טוב? ... אני נראה כמו תמיד, או יותר טוב מתמיד? ושאל אותו מאי קרה? אמר לו, היה לי פשט חדש ברמב"ם! אני צריך להיראות אחרת!

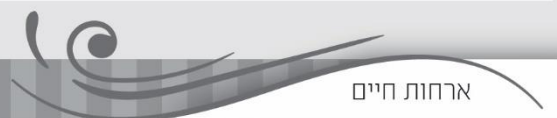
יהודי, התורה משפיעה על הגוף שלו. ונספר, כאשר מרן הרה"י נפטר, שלחו שאלה מיישיבת 'אמרי משה' למרן שה"ת מה התועלת בכל הסיפורים על מרן הרב שטיינמן, הרי לפי כל הסיפורים הוא היה מלאך! אנחנו לא מלאכים, אנחנו בני אדם, מה זה נוגע אלינו? וענה להם מרן הגר"ח"ק שליט"א (בכת"י) כל אחד יכול להיות מלאך!... וגם אם לא נגיע לדרגת מלאך, אבל ליהנות מסברא טובה, ולחיות עולם הזה מלימוד - זה כ"א יכול.

וכבר סיפרנו שהגר"ז גרז זצ"ל אב"ד רחובות סיפר שפ"א קרא לו הסבא מסלובודקה וא"ל אני יודע שאתה לומד טוב, אבל יש לך פנים של גוי, נבהל ושאלו לפשר הדבר, הסביר לו שלא רואים על פניו את השמחה וההנאה. אצל יהודי שלומד תורה זה ניכר על הפנים.

והראיה היא, שכתוב בגמרא לעולם ישתדל אדם לישא בת ת"ח ולהשיא בתו לת"ח וכו', ואל ישיא בתו לעם הארץ ועל בנותיהן הוא אומר 'ארור שוכב עם בהמה'. ואיך בת עם הארץ הופכת לבהמה? פרש"י 'שדומות לבהמה שאין להם לב להבין כי היא חייך ואורך ימיד'. ופירוש לדבריו אומר הטי"ז (אהע"ז ס"י ב ס"ק ג) דטבע הנשים לבטל את בעליהם מהתורה, כי הם חושבות שמכח זה יתעסקו בסחורות ויהיה להם טובות העולם הזה, משא"כ אם יתעסקו בתורה יהיה להם רק עולם הבא. ובאמת אינו כן, אלא היא חייך בעולם הזה, ואורך ימיד בעולם שכולו ארוך שהוא עוה"ב.

אחת שלא מבינה שהעולם הזה הכי גדול זה בתורה - היא בהמה!!!

ולזה כל אחד יכול להגיע, ליהנות מסברא, וליהנות מדף גמרא, להתקשר לתורה - זה כל אחד יכול. לא צריך להיות מלאך, העיקר לא להיות מגושם יותר מידי... לאכול - צריך, ואם עושים את זה לצורך התורה - זה נהיה חלק מהתורה, וכמו שקיבלנו מהחז"א שכל מה שעושים לצורך התורה, לאכול ולישון בשביל שיהי' כח ללמוד זה

המשיך ואמר: היום בישיבות מדברים ראשי הישיבות על החשיבות לגמור את המסכת. לא בקריאה שטחית, זה לא תהילים, אם אתה לא מבין זה לא שוה. פעם שאלתי את הרב שך מה להקדיש לבקאות ומה לעיון, אמר לי הרב שך אני לא מבין את דבריך. אם אתה מבין את מה שאתה לומד - זה נקרא עיון, ואם אתה לא מבין אז זה גם לא בקיאות. (רק בתהילים אמר הרב אלישיב שגם אם לא מבינים יש לזה חשיבות).

סיפר לנו פעם הג"ר הלל זקס זצ"ל בישיבה, שהגאון ר' ראובן גרוזובסקי (חתנו של הגר"ב) הגיע פעם לישיבת תורה ודעת ברוח עוז, והחליט שהוא בוחן את כל הבחורים, בין הצעירים ובין המבוגרים והזקנים. היו שהתמרמרו, אבל הוא לא ויתר! הוא בחן את כולם, ואח"כ אמר להם, רבותי! מילא אם הייתם יודעים את הכמה דפים שאתם לומדים כדבעי - ניחא. אבל אם אתם לא יודעים - אז למה לא לדעת רק כמה דפים, אל תדעו את כל המסכת!...

וכשמדברים על לגמור את המסכת בהבנה, לפעמים אנחנו חושבים לעצמנו הרי אפילו פרק אחד - אם אני לומד אותו טוב זה לוקח לי המון זמן, איך אני יגמור מסכת שלימה? כשמדברים אתנו על לגמור ש"ס ולדעת - אנחנו בטוחים שזה לא מעשי. אבל הגדולים סבורים שאנחנו יכולים לדעת את המסכת ולהבין אותה, ולהישאר איתה. איך זה ייתכן? אלא אם אתה לא מנצל את הזמן - אתה צודק, אבל כשאתה מצדך מנצל את הזמן - עוזרים לך! ולפתע הכל רץ, וכמו שרואים היום הרבה גדולי ת"ח ששולטים ברוך בכל הש"ס. וכן הוא מפורש בחז"ל (שה"ש ה, ב) שהוא ההבדל בין הכסיל והחכם.

סיפרנו פעם שהג"ר יחזקאל ברטלר זצ"ל שאל פעם את החזו"א, אם לא נוהרים בכל הדברים הגורמים לשכחה, האם עוברים על 'פן יסורו מלבבך' - עד שסירם מלבו, והשיב לו החזו"א על זה - אני לא יודע אם עוברים, אבל אם לא לומדים ארבע עשרה שעות ביממה - בודאי עוברים. (ואחד מבני הישיבה פגש את הג"ר ישעיה פרנקל שממנו שמעתי את העובדה כפי ששמעה מהגרי"ב הוא אמר לי שהוא זוכר כמדומה שאמרו 18 שעות!...) וכנראה זה היה לרום מעלתו של הגרי"ב.

ואיך אפשר ללמוד כ"כ הרבה שעות רצופות, הרי אצלנו אחרי שעתיים שלש המח כבר מתעייף... אלא אם אתה לומד את השעתיים שלש 'בעצלתיים ימך המקרה' - אין הכי נמי, אבל אחד שמנצל את השעתיים שלש כפי יכלתו הוא מקבל כוחות גם להמשיך ל-18 שעות!!!

למלא את החסר

שלחתי שישאלו את מרן רה"י הג"ר גרשון אידלשטיין שליט"א על מה צריך לדבר בישיבה, אחרי שאיבדנו שלשה מגדולי ישראל, הגאון הגדול ר' דוד סולובייצ'יק, והגאון הגדול ר' יצחק שיינר, ופאר יהדות הונגריה הגר"מ ואזנר זצ"ל, על מה צריכים לדבר?

ואמר ר' גרשון, תמיד מדברים על להתחזק. אבל יש הבדל בין החיזוק התמידי לחיזוק שמדברים היום. ולמה, כי הגדולים הללו כל זמן שהם היו בחיי חיותם הם הגינו עלינו! אבל כעת אין לנו את כח התורה שלהם שיגן עלינו. וממילא אנחנו יותר נתבעים ואם היום לא נהיה בסדר - אז

נוכל לשלם אח"כ מחיר הרבה יותר יקר.

זה לא סתם שאומרים לך תלמד וזכות הלימוד תעזור לך, זה להציל את החיים שלנו ולהציל את עצמנו - כפשוטו.

ולמעשה זה גמרא מפורשת בסנהדרין (לז, א) הגמי מספרת על ר' זירא שהיה מתפלל על הבריונים שהיו בשכונתו והיה מקרב אותם בשביל שיחזרו בתשובה ורבנן היו מקפידים עליו, ולאחר פטירתו אמרו הבריונים עד עכשיו היה לנו את ר' זירא (חריכא קטין שקיה) שהיה מתפלל בעדנו, אבל כעת מי יגן עלינו, מי יבקש רחמים עלינו? והרהרו בלבם וחזרו בתשובה!!!

וכ"כ בדף היומי, (פסחים, ר"פ האשה - פז, א) אני חומה ושדי כמגדלות, א"ר יוחנן זה תורה ותלמידי חכמים ופרש"י שמגינין על הדור. כעת איבדנו שלשה מגינים ואין מי שיגן. תארו לעצמכם אם היינו גרים בעיר הסמוכה לגבול האויב והשומרים של העיר לא הגיעו איך היינו מרגישים? יהודי בלי ביטחון הוא רועד!... ורבנן הם הנטורי קרתא האמיתיים, מגיני הדור - וכשנשתלקו. הסכנות אורבות לפתחינו ובפרט היום שצריך כ"כ הרבה זכויות.

וכנגד זה יש קונה עולמו בשעה אחת, ביערות דבש כתוב שכשהצדיק נפטר אז המעלות שלו מסתובבות בעולם, וכל מי שרוצה להיכנס תחת העול - יכול לזכות. לזכות היום לבית בריסק, או לתורת ר' ברוך בער, או לשבט הלוי זה דברים שהם לפחות שני טפחים מע"ג הקרקע... והיום זה מסתובב בעולם, ומסתמא שיש בו גם כדי חלוקה, אפשר לזכות! אבל צריך לבוא ולרצות באמת להשתנות.

אחד המבחינים שמשכימים לפתחנו זה השמחת פורים בשנה הזו. אם תמיד אנחנו מסתפקים אם קיימנו את השמחה כדבעי, או שעוד לא מספיק היה לבסומי והולכים מבית אחד למשנהו לשמוח... הרי שהשנה הורו גדולי ישראל שנשארים במקום ולא הולכים להסתובב. אנחנו רוצים לעשות את מה שהקב"ה רוצה, יש את המשמר ליל פורים המסורתי, שזה דבר שמרקייע שחקים. יהודי עושה פורים כדי להודות לה', וההודאה לה' זה כמו שההלכה אומרת.

צריך לדעת שימי פורים הם ימים קדושים, וכל הפושט יד - נותנים לו. שמחה בפורים היא מרוממת, וזה דבר גדול מאד, אבל אנחנו כפופים לרבותינו גדולי ישראל ומה שהם אומרים - אנחנו עושים, ומזה יהיה לנו את אותם ההשפעות אותו הדבר והרבה יותר! הרי השו"ע נגמר בסוף הלכות פורים במילים 'וטוב לב משתה תמיד' מפורים לוקחים שמחה לכל השנה!

אם נעשה מה שרבותינו אומרים תהיה לנו שמחה לכל השנה ובעוז ותעצומות הרבה יותר מתמיד. כי כעת הנסיון היותר גדול זה לא לשמוח כמו תמיד. יה"ר שכולנו נעמוד בנסיון ונצליח, ותהיה לנו סיעתא דשמיא, ובאמת יתקיים בנו 'וטוב לב משתה תמיד'.

לע"נ
נאזים בן לולו ז"ל
נלב"ע ו' אדר
תנצב"ה

לע"נ
הרב חיים דוד הלוי זצ"ל
רב ואב"ד ת"א
נלב"ע י"ב אדר
תנצב"ה

ניתן לשמוע את השיחה ביום שלישי בערב ולאחמ"כ בשידור חוזר בקו השיחות שמספרו 074-740-3629

ע"מ שנוכל להמשיך בהפצת תורתו של מורינו המשגיח שליט"א, אנו זקוקים לעזרת הציבור

לתרומות והנצחות: 054-843-6282

לקבלת הגליין במייל: 4166058@gmail.com